

75-79

Aan de bak

Er waren eens... twee kaartenbakken. In de rode bak: Utrechtse organisaties die vrijwilligers zoeken. In de blauwe: mensen die vrijwilligerswerk willen doen. Met deze twee kaartenbakken legt het Maatschappelijk Advies- en Informatiecentrum in 1975 het fundament voor de Vrijwilligerscentrale Utrecht.

Wat hebben prostitutie, de Olympische Spelen, kamernood en vrijwilligerswerk met elkaar te maken? Op het eerste oog niet veel. Toch zijn deze begrippen wel degelijk met elkaar verbonden in de lange voorgeschiedenis van de Vrijwilligerscentrale Utrecht.

Prostitutie

Het begint allemaal aan het einde van de negentiende eeuw, wanneer de industrialisatie in volle gang is en veel mensen van het platteland naar de stad trekken. Onder die werkzoekenden ook veel jonge vrouwen, van wie sommigen ten prooi vallen aan sluwe bordeelhouders. Een groep welgestelde protestantse dames maakt zich zorgen om dit morele verval en richt in 1877 in Genève de *Union Internationale des Amies de la Jeune Fille* op. Doel: het bestrijden van ontucht door weerloze meisjes te waarschuwen tegen de gevaren van de grote stad.

Op het congres is ook een deelneemster uit Nederland aanwezig: mevrouw P.A. Pierson-Oyes, echtgenote van de bekende predikant Hendrik Pierson. Na thuiskomst legt zij de plannen van de Union voor aan de Utrechtse Zusterkring, een groep dames die maandelijks Gods woord bespreekt. In 1882 richten deze dames de *Nederlandsche Vereeniging tot bescherming van jonge meisjes Union* op. Deze vereniging opent onder andere een logement waar meisjes tijdelijk onderdak kunnen krijgen en een bureau waar ze een betrekking als dienstbode of gouvernante kunnen vinden.

Al snel vindt het voorbeeld van de Utrechtse dames in vele steden navolging. Maar omdat het hoofdkwartier al die tijd in Utrecht is gevestigd, krijgt de stad pas in 1902 officieel een eigen afdeling. Die afdeling neemt in 1913 een juffrouw in dienst die meisjes voor misstappen moet behoeden. Deze vrouw werkt op het station, is herkenbaar aan een roodwitte band om haar arm en spreekt meisjes aan die zonder begeleiding reizen. “De Juffrouw verhindert menigmaal dat een meisje medegaat met een reiziger en waarschuwt haar voor ‘t gevaarlijke van zoo’n handelwijze”, meldt de vereniging in 1929 trots. De juffrouw “met den rood-witten band” wordt hét gezicht van de vereniging, al zitten lang niet alle meisjes op haar adviezen te wachten.

Olympische Spelen

Een ander belangrijk moment voor de vereniging is de opening van een *Maatschappelijk Advies- en Inlichtingenbureau* op het station van Amsterdam ter gelegenheid van de Olympische Spelen in 1928. Op dit bureau kunnen jongeren uit binnen- en buitenland informatie krijgen, bijvoorbeeld als ze op zoek zijn naar huisvesting. In 1947 wordt ook in Utrecht een MAI-bureau geopend, naast de ingang van het Centraal Station. Dit bureau wil een wegwijzer zijn voor jongeren en groeit uit tot een soort sociale vvv waar vooral studenten gebruik van maken. Die trekken namelijk in grote getale naar de Domstad. Alleen al het aantal universitaire studenten

De dames van Union

stijgt explosief: van een kleine 5.000 in 1945 tot ruim 20.000 in 1975. In de sobere jaren na de oorlog zijn er nog veel mensen die aan deze studenten een kamer willen verhuren, maar al snel overstijgt de vraag het aanbod. Zo wordt kamerbemiddeling de belangrijkste taak van het bureau. Ook met de bemiddeling in oppasbaantjes en au pair-adressen voorziet het in een grote behoefte.

Als in 1960 de eerste buitenlandse werknemers naar Utrecht komen, weten ook zij de weg naar het MAI-bureau goed te vinden. Net als de studenten zijn deze Italianen en Spanjaarden vooral op zoek naar woonruimte, maar die is lastig te vinden. Want hoewel veel gezinnen wegtrekken uit de stad en in groeikernen als Nieuwegein gaan wonen, blijft het aantal studenten sterk toenemen. Langzaam maar zeker verandert Utrecht in een jongerenstad, waar de actiegroepen, jongerencentra en 'kollektieven' als paddenstoelen uit de grond schieten. In dit nieuwe klimaat laat het MAI haar stichtelijke doelstelling definitief los. Het wil zakelijk advies geven, en wel aan alle burgers van de stad.

Kamernood

Medio jaren zestig ondergaat Utrecht nog een gedaantewijziging: de bouw van Hoog Catharijne. Omdat er voor het MAI in het nieuwe stationsgebied geen plaats meer is, verhuist het in 1969 naar de Lange Nieuwstraat 52. Het bureau vreest hierdoor een afname van het aantal bezoekers, maar die vrees blijkt ongegrond. Hoewel het nauwelijks meer kamers te bieden heeft – de kamernood is inmiddels enorm – stijgt het aantal klanten naar bijna 25.000 per jaar. Dat komt ook omdat het steeds meer taken op zich neemt en ruimte biedt aan allerlei andere voorzieningen, zoals een sociaal raadsman en de Wetswinkel. In 1972 gaat het ook consumentenvoorlichting geven. In ruil voor deze extra taak mag het de benedenverdieping van de Lange Nieuwstraat 50 overnemen van de Stichting Huishoudelijke en Gezinsvoorlichting.

Het MAI-bureau is dan al geen onderdeel meer van de landelijke vereniging Union. Als deze vereniging zichzelf in 1971 opheft, vormt de Utrechtse afdeling zich om tot Stichting Union, die zich gaat richten op de huisvesting van ongehuwde moeders. Ook het MAI-bureau wordt zelfstandig en gaat op 22 september 1971 verder als Maatschappelijk Advies- en Informatiecentrum (MAIC). Dit centrum gaat vooral 'sociale voorlichting' geven. Daarnaast wil het "leemtes en kortsluitingen in de welzijnsbehartiging opsporen en minder toegankelijke instellingen op hun tekorten wijzen".

Informatiebalie van het MAIC

Eén van die leemtes is het ontbreken van een duidelijk punt waar vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk samenkomen. In de jaren zeventig, wanneer de werkloosheid stijgt, zien steeds meer mensen vrijwilligerswerk als een alternatief voor betaald werk of als opstap naar een baan. Ook willen veel mensen vrijwilligerswerk doen om zichzelf te ontplooiën en de wereld te verbeteren. Vooral actiegroepen, de milieubeweging en buurthuizen zijn populair. Het MAIC springt in op deze behoefte door twee kaartenbakken in te richten: één met vacatures en één met mensen die vrijwilligerswerk zoeken. In maart 1975 maakt het MAIC hiermee een bescheiden begin met bemiddelen. De twee bakken staan achter een informatiebalie in warenhuis v&D, dat in 1973 is verhuisd van de Stadhuisbrug naar Hoog Catharijne. In dat nieuwe warenhuis heeft het MAIC een dependance geopend, in de hoop meer mensen te bereiken. Maar als het bezoekersaantal tegenvalt, gaat het MAIC vanaf 1975 weer uitsluitend vanuit de Lange Nieuwstraat opereren.

Waarom vinden we vrijwilligerswerk belangrijk?

“Wanneer in de samenleving tekorten of onjuistheden worden gesignaleerd en welzijnsinstellingen daar niet in voorzien, zijn de mensen die het initiatief nemen om aan veranderingen te werken meestal vrijwilligers. Dat gebeurt in de vorm van zelfhulp, belangenorganisaties of actiegroepen. We vinden het belangrijk dat mensen actief zijn of worden in de zorg voor elkaar en de omgeving. Juist in onze sterk georganiseerde maatschappij lijkt het vaak zo dat we als individu nauwelijks invloed kunnen hebben op onze situatie, maar door het doen van vrijwilligerswerk kun je je daartegen verzetten.”

Uit: jaarverslag 1980

Hoe is het idee van de kaartenbakken eigenlijk ontstaan? Ied Zweers-van Oldenborgh, directeur van het MAIC van 1960 tot 1977, weet het niet meer precies. Maar ze denkt dat het simpelweg in de lucht hing. “We boden al informatie op allerlei gebieden, dus het was niet meer dan logisch om ook iets te gaan doen op het gebied van vrijwilligerswerk. Je moet ook niet vergeten: in die

tijd deden vrijwilligersorganisaties nog nauwelijks aan pr. De meeste hadden niet eens een eigen foldertje. Dus ze waren lastig te vinden. Dat gemis hebben wij toen opgevuld. Kaartenbakjes hadden we al bij de vleet, dus daar konden er nog wel een paar bij.”

Experiment

Met de twee kaartenbakken loopt het MAIC als het ware in de slipstream mee van het *Experiment Vrijwilligerscentrales*, dat het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (CRM) in 1970 heeft gelanceerd. Met dat experiment wil minister Marga Klompé onderzoeken of het oprichten van vrijwilligerscentrales een goed hulpmiddel kan zijn om de deelname aan vrijwilligerswerk te vergroten. Bij de opbouw van de verzorgingsstaat is namelijk veel werk geprofessionaliseerd dat voorheen door vrijwilligers werd gedaan. Klompé vreest dat burgers hierdoor minder maatschappelijk betrokken zullen raken.

Liever betaald

“Toen ik in september 1977 klaar was met m'n opleiding voor lerares handenarbeid kon ik geen werk vinden. [...] Omdat ik toch graag iets wilde doen, informeerde ik bij het MAIC naar vrijwilligerswerk. Hier hoorde ik dat een dienstencentrum (open bejaardenwerk) iemand zocht voor het geven van creatieve cursussen. Dit werk beviel mij goed en na enkele maanden rees het plan om een tijdelijke arbeidsplaats voor mij aan te vragen. Na veel moeite kon ik [...] als parttime creatief medewerkster bij het dienstencentrum komen werken. Daar het een tijdelijke baan was, moest ik verder zoeken naar een baan. Deze vond ik per 1 september als creatief medewerkster in een bejaardentehuis. Via het vrijwilligerswerk was ik uiteindelijk na twee jaar aan de slag gekomen. Toch ben ik niet zonder meer voor het stimuleren van vrijwilligerswerk. Zeker niet als het gaat om op deze manier geld uit te sparen. [...] Ik ben van mening dat de scheiding tussen echt, gewaardeerd en betaald werk en onbetaald, ondergewaardeerd werk doorbroken moet worden. Niet door het onbetaalde werk te stimuleren, maar door het creëren van nieuwe banen in deze sektor.”

Caroline vertelt waarom ze vrijwilligerswerk is gaan doen, uit: jaarverslag 1979

In 1970 vraagt het ministerie de steden Groningen, Arnhem en Tilburg of zij bij wijze van proef een vrijwilligerscentrale willen oprichten. Arnhem en Tilburg gaan akkoord en zo ontstaan in 1972 de eerste twee vrijwilligerscentrales van Nederland. Vijf jaar later beoordeelt het ministerie het experiment als geslaagd: de centrales leveren inderdaad een waardevolle bijdrage. Om ook andere gemeentes te motiveren een centrale op te zetten, kondigt het ministerie aan 50% van de kosten te zullen vergoeden. Hierop richten zo'n zestig gemeenten eveneens een centrale op, waarbij de vier grote steden voorop lopen. In Rotterdam is er bijvoorbeeld al een Centrum voor Vrijwillige Dienstverlening, wiens werkzaamheden in het verlengde liggen van die van een vrijwilligerscentrale. Hetzelfde geldt voor de MAIC's van Amsterdam, Utrecht en Den Haag.

En zo krijgt het Utrechtse MAIC in 1978 een eenmalige subsidie van 50.000 gulden voor de ontwikkeling van een vrijwilligerscentrale. Met dat geld neemt het op 1 januari 1978 een fulltime medewerker in dienst: de psycholoog Liesbeth Kuyvenhoven. Haar opdracht: het uitbouwen van de twee kaartenbakken tot een volwaardige centrale. Arnhem en Tilburg zijn daarbij haar grote voorbeelden. “Toen ik begon, waren er negen centrales”, zegt Liesbeth, “die allemaal in dezelfde opbouwfase zaten. Met hun coördinatoren had ik maandelijks overleg. Maar Arnhem en Tilburg waren duidelijk een stapje verder. Zij lieten zien hoe je contacten legt en een netwerk opbouwt.”

Het MAIC ontvangt de subsidie van het Koningin Juliana Fonds, dat het geld verstrekt op verzoek van CRM. Hierbij stelt het fonds twee voorwaarden: er moet een begeleidingscommissie komen en er moet vóór januari 1979 worden gerapporteerd. Om aan de eerste eis te voldoen, benoemt het MAIC een begeleidings- en adviesgroep, waarin het hele 'vrijwilligersveld' van Utrecht vertegenwoordigd is. Zo zitten er in de groep onder andere een medewerker van de Stedelijke Stichting Welzijnsbevordering Utrecht, een koepelorganisatie die welzijnsinstellingen adviseert, en van de Algemene Hulpdienst, die zich bezighoudt met burenhulp. Ook wordt de groep bijgestaan door twee adviseurs van de provincie en de gemeente. Met deze brede samenstelling hoopt het MAIC een goede visie op vrijwilligerswerk te kunnen ontwikkelen en draagvlak op te bouwen.

Echt iets doen

“Een vrouw wil graag in een ziekenhuis werken, echt iets dóen, bijvoorbeeld bedden opmaken of patiënten verzorgen. Er ontstaat een gesprek over de verschillen tussen vrijwilligerswerk en (on)betaald werk. De bezoeker vraagt eigenlijk naar betaald werk, maar ze hoeft er geen geld voor te hebben. De Vrijwilligerscentrale probeert onderscheid te maken tussen echt vrijwilligerswerk en werk dat zo noodzakelijk is dat het ook betaald moet worden. Mensen die in een ziekenhuis liggen mogen niet afhankelijk worden van vrijwilligers, zij hebben recht op verzorging. Met de bezoeker worden andere mogelijkheden besproken: betaald werk gaan zoeken, hetgeen niet eenvoudig zal zijn, of eens kijken naar de mogelijkheden van écht vrijwilligerswerk.”
Uit: jaarverslag 1980

Bezwaren

Dat draagvlak is hard nodig, want in de jaren zeventig is vrijwilligerswerk een beladen term. Veel vakbonden en linkse politieke partijen vrezen dat het stimuleren van vrijwilligerswerk leidt tot concurrentievervalsing, betaalde banen in gevaar brengt en remmend werkt op de loonontwikkeling. Bovendien vinden ze dat de zorg voor maatschappelijk kwetsbaren vooral een taak voor de overheid zou moeten zijn en niet voor particulieren. “In het begin kregen we heel links Utrecht over ons heen”, blikt Liesbeth terug. “Vooral de PvdA was tegen. Al waren er ook mensen die vonden dat vrijwilligerswerk een goed alternatief was voor mensen die moeilijk aan de bak konden komen.”

In de begeleidingsgroep leidt deze politieke weerstand tot stevige discussies. Zo vinden veel leden dat het stimuleren van vrijwilligerswerk in tijden van werkloosheid een dubieuze zaak is en dat vrijwilligers niet misbruikt mogen worden om bezuinigingen op te vangen. Ook vraagt de groep zich af “of het wel mogelijk is om voor twee partijen met [...] vaak tegenstrijdige belangen geloofwaardig te zijn”. Als de centrale bijvoorbeeld meerdere persberichten plaatst om vrijwilligers te werven, komen daar veel reacties op. Maar ze ziet ook een nadeel: “Door het plaatsen van dergelijke berichten breng je niet naar buiten dat de centrale de vrijwilliger als uitgangspunt neemt. Eerder wordt op deze manier bevestigd dat wordt gedacht vanuit de instelling.”

In de loop van 1978 lost de centrale dit dilemma op door de vrijwilliger expliciet “als uitgangspunt voor ons werk” te benoemen. Ze wil zich meer richten “op het vinden van bevredigend werk voor een vrijwilliger dan op het vinden van een vrijwilliger voor een bepaalde organisatie”. Ook brengt ze duidelijk onder woorden waarom ze vrijwilligerswerk wil stimuleren. Namelijk omdat dit werk “het leven van mensen inhoud kan geven”, “de zelfontplooiing van mensen bevordert”, “mensen de mogelijkheid geeft om maatschappelijk betrokken te zijn”, “een zinvolle aanvulling kan zijn op het werk van beroepskrachten” en “gezien kan worden als een

Loket van het MAIC in warenhuis V&D

reactie op de verregaande specialisering in de maatschappij”. Ook vindt ze dat vrijwilligerswerk niet in de plaats mag komen van betaald werk en dat organisaties de vrijheid van vrijwilligers moeten respecteren. Zo kiest ze in het eerste jaar van haar bestaan duidelijk de kant van de vrijwilliger. “De begeleidingsgroep is heel belangrijk geweest bij het innemen van dat standpunt”, zegt Liesbeth. “Ook het verzet uit linkse hoek heeft onze beeldvorming aangescherpt. Ons vertrekpunt werd de vrijwilliger die graag vrijwilligerswerk wilde doen. Onze taak was ervoor te zorgen dat dit verantwoord ging.”

Rechten

Deze aandacht voor goede voorwaarden is geen overbodige luxe. In de jaren zeventig staat vrijwilligerswerk nog vooral in het teken van altruïsme: het belang van de *hulpvrager* staat meer op de voorgrond dan dat van de *hulpbieder*. Veel organisaties zoeken mensen die op vaste tijden willen werken, weinig begeleiding nodig hebben en zich uit barmhartigheid willen inzetten. Kortom: vrijwilligers die veel geven en weinig vragen. Het bieden van een onkostenvergoeding is bijvoorbeeld nog lang geen gemeengoed, evenmin als het aanbieden van een verzekering. Maar de ‘nieuwe’ vrijwilliger is kritischer: hij wil werk doen dat hij zelf vorm kan geven en waar hij iets voor terugkrijgt. De centrale versterkt dit nieuwe geluid, door te benadrukken dat “er evenwicht moet zijn tussen wat iemand komt brengen en wat iemand komt halen.”

De centrale laat het hierbij niet alleen bij woorden. Als ze merkt dat vrijwilligers het werk van beroepskrachten moeten doen, vervelende klussen te doen krijgen of geen ruimte hebben voor eigen invulling, bespreekt ze dit met de organisatie. Ook weigert ze soms vacatures in te schrijven. In 1979 neemt ze bijvoorbeeld contact op met een kinderdagverblijf dat mensen zoekt om boodschappen te doen, zodat de vaste krachten meer tijd hebben voor de kinderen. De centrale maakt hierop duidelijk dat vrijwilligers “recht hebben op leuk werk” en niet alleen aangesteld kunnen worden voor huishoudelijke klussen.

“De meeste organisaties hebben wel begrip voor ons standpunt”, schrijft de centrale in 1979 hoopvol. Maar Liesbeth herinnert zich ook organisaties die haar argumenten eigenlijk maar gezeur vonden. “We zochten in die tijd voortdurend naar de juiste balans. Aan de ene kant wilden we opkomen voor de vrijwilliger, maar aan de andere kant wilden we graag dat organisaties positief over ons praatten. Want in die beginjaren waren we nog erg bezig om ons bestaansrecht

te bewijzen.” Het opbouwen van die goede naam is vooral financieel belangrijk. Al in 1977 laat CRM namelijk weten dat de subsidie alleen wordt voortgezet als de gemeente Utrecht een deel van de kosten op zich zal nemen. In 1978 antwoordt de gemeente dat zij in principe daartoe bereid is. Toch duurt het nog tot april 1979 voordat zij toezegt 10% van de kosten te zullen betalen.

Bemiddeling

Ondanks die financiële onzekerheid zit de centrale zeker niet stil. In 1978 geeft ze ruim 650 mensen informatie over vrijwilligerswerk, van wie 434 zich inschrijven. Ook heeft ze 316 keer contact met organisaties, waarvan 154 keer op haar eigen initiatief. Een van haar grote wensen is namelijk om de kans op bemiddeling te vergroten, “speciaal in die sectoren die van oudsher niet met vrijwilligerswerk in verband werden gebracht”. Daarom belt ze alle Utrechtse buurthuizen, benadert ze actiegroepen en schrijft ze zestig crèches aan, aangezien “werken met peuters erg in trek is”. Mede dankzij die inspanningen melden 95 organisaties hun vacatures aan. “Aan het actueel houden van dat vacatureaanbod was ik veel tijd kwijt”, zegt Liesbeth. “Mijn grootste zorg was namelijk dat vrijwilligers teleurgesteld zouden raken in de organisatie waar ze terecht kwamen. Om hen van goede informatie te kunnen voorzien, stak ik veel energie in de contacten met organisaties.”

Vrije inloop

“Rommelige statigheid.” Zo beschrijft Liesbeth Kuyvenhoven, de eerste medewerker van de Vrijwilligerscentrale, het uiterlijk van het ‘dubbelpand’ Lange Nieuwstraat 50/52, waar zij in 1978 aan haar baan begint. De monumentale panden hebben prachtige plafonds en klassieke paneeldeuren, maar verder laat de inrichting te wensen over. Zo is het meubilair een bij elkaar geraapt zootje en wordt Liesbeths kamer slechts verwarmd door een kleine gaskachel. Wel is ze erg trots op haar moderne typemachine, een heuse IBM mét correctietoets. De centrale maakt in die tijd deel uit van het MAIC, waar het voortdurend blauw staat van de rook. Veel van de vijftien medewerkers roken namelijk volop tijdens het werk. Ook wordt er wel eens een stickie opgestoken. “We vormden niet echt een ‘scene’ of zo”, zegt Liesbeth, “maar we waren wel goed met elkaar. Een collega uit Amsterdam at bijvoorbeeld regelmatig met ons mee en bleef dan slapen. Ook maakten we vaak samen muziek.” Ook Joke Stassen, met wie Liesbeth de baan vanaf 1979 gaat delen, noemt de sfeer in die tijd “heel levendig”. “Iedereen liep voortdurend in en uit, de deur stond altijd open. Een nadeel was wel dat er vaak werd ingeslopen. Altijd als ik de boel afsloot, maakte ik even een rondje langs de toiletten om te kijken of zich niemand verstopt had.”

Omdat het MAIC in deze periode vooral wordt bezocht door studenten die op zoek zijn naar een kamer, zijn vier op de vijf mensen die in 1978 vrijwilligerswerk zoeken jonger dan 35 jaar. Als iemand bij de centrale aanklopt, vraagt die eerst wat deze persoon wil, kan en verwacht. Vervolgens kijkt ze welke vacatures daarop aansluiten. Als geen enkele vacature aan de wensen voldoet, probeert ze andere organisaties te benaderen. Bij een mogelijke match neemt de vrijwilliger zelf contact op met de organisatie waar hij zou willen werken. Vervolgens laat hij – als het goed is – weten hoe het is afgelopen. Van de 295 mensen die dit in 1978 doen, blijkt 63% leuk werk te hebben gevonden.

In de gesprekken met bezoekers stelt de centrale zich duidelijk op als belangenbehartiger. Ze geeft aan welke eisen de vrijwilliger kan stellen, raadt een proeftijd aan en adviseert een contract op te stellen. Ook schrijft ze samen met de Vrijwilligerscentrale Amsterdam en de Landelijke Stichting Werkwinkel een boekje over de rechten en plichten van vrijwilligers. Van de eerste versie van deze

handleiding worden ongeveer zeshonderd exemplaren verspreid. Ook steunt de centrale een initiatiefgroep die zich wil inzetten voor vrijwilligers in buurthuizen. Deze mensen zijn ontevreden, onder andere omdat ze niet dezelfde onkostenvergoeding krijgen.

Informatiecentrum

Twee andere taken die de centrale op zich neemt, zijn voorlichting en het begeleiden van nieuwe vrijwilligersinitiatieven. Zo geeft ze informatie over vrijwilligerswerk in een psychiatrische inrichting, aan mensen die met pensioen gaan en aan leden van de Werklozen Belangen Vereniging Utrecht. Ook ondersteunt ze in 1978 de milieugroep Aksie Strohalm en twee groepen die een voorziening voor gehandicapten willen opzetten. Geheel in de tijdgeest van die jaren, stelt de begeleidingsgroep strikte criteria op voor organisaties die voor deze begeleiding in aanmerking willen komen. Zo moeten nieuwe initiatieven onder andere “een witte vlek in de voorzieningen willen opvullen” en “een maatschappelijk relevante doelstelling hebben of zich richten op mensen in achterstandsituaties.”

Op deze manier timmert de centrale vanaf 1978 flink aan de weg. Ze zoekt actief naar nieuwe vormen van vrijwilligerswerk, pleit voor betere voorwaarden en adviseert nieuwe projecten. In het begin moet Liesbeth dit nog allemaal alleen doen, maar al snel krijgt ze er een paar collega's bij. Eind 1978 gaat de centrale zelf ook met vrijwilligers werken: Saskia Büchner en Marten Zwanenburg. Op 1 april 1979 treedt Yvonne Vlasveld in dienst en vanaf oktober gaat Ton Alkemade een adressengids opstellen. En op 1 november 1979 wordt Liesbeths fulltime baan omgezet in een 'tweelingbaan', die ze gaat delen met Joke Stassen. Inmiddels zijn de twee kaartenbakken al ingeruild voor handzame klappertjes en liggen er op de leestafel van het MAIC informatiemapjes klaar voor de “vrijwilliger-die-wat-wil”, onder andere over “werken met mensen” en “werken met je handen”. “De aanbiedingen voor vrijwilligers komen uit zeer verschillende sectoren”, schrijft de centrale in 1979 tevreden, “en het werk wat daar kan gebeuren is zo gevarieerd dat bijna al de bezoekers een bevredigende keus daaruit kunnen maken.”

Bij het schrijven van dit hoofdstuk heeft de auteur dankbaar gebruik gemaakt van het boek *Met raad en daad*, waarin Kees van der Wiel de geschiedenis van het MAIC prachtig heeft beschreven, en van de input van Cees van den Bos, directeur Vrijwillige Inzet Arnhem en auteur van diverse artikelen over vrijwilligerswerk.

Activist

Vindt u het leuk om Engelse en Duitse brieven te vertalen? Een organisatie die zich bezighoudt met het verzet tegen de apartheid in Zuid-Afrika zoekt iemand die een halve dag in de week tijd heeft.

